

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
42

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-29-X

BRNO 2001

PŘEHLED VÝZKUMŮ 42 (2000)

- Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: infor@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz>
- Odpovědný redaktor: Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
- Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, Ph.D.,
PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Mgr. Richard Zatloukal, Miroslav Lukáš,
Alice Del Maschio
- Na titulním listě:
1. Výřez jihovýchodní části historického jádra města Brna z plánu z roku 1754 (Archiv města Brna, Sbirka map a plánů K11).
Uložení Portos//D:/scanner/PV 2000/PV/Pvtif.tif
 2. Dvě středověká aquamanile ve tvaru beránka a koníčka, pocházející z odpadních jímek, odkrytých roku 2000 při výzkumu severozápadní části tzv. „Velkého Špalíčku“ v Brně (Dominikánská 3, 5, 7). Foto Karel Šabata, Museum města Brna.
- Tisk: BEKROS
- Náklad: 350 ks

© 2001 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

TVAROŽNÁ (okr. Brno-venkov)

„Kopečky“. Novověk. Plužiny. Záchranný výzkum.

Lokalizace: ZM ČR 1 : 10 000, list 24-43-02, v souřadnicích Z s. č., J s. č.: ([928,261], [306,261], [323,261]) mm.

Výkopovou rýhou DOK byly zachyceny 4 archeologické objekty (viz. kap. Doba bronzová). Do období novověku náleží dva rovnoběžné žlaby o hloubce cca 0,5 m a šířce 0,4-0,6 m, které výkopová rýha příčně prořala. Podle nálezů, jež byly učiněny ve výplni jednoho z objektů, lze uvažovat o přelomu 19.-20. století. Oba žlaby patrně souvisejí se zaniklými polními nebo zahradními parcelami.

„Pod kopci“. Středověk, novověk. Cesta. Záchranný výzkum.

Lokalizace: ZM ČR 1 : 10 000, list 24-43-02, v souřadnicích Z s. č., J s. č.: ([323,261], [210,304]) mm.

Výkopovou rýhou DOK bylo zachyceno několik archeologických objektů (viz kap. Neolit, Doba bronzová, Doba železná, Doba římská a stěhování národů). Jeden řez poskytl příčný profil zaniklou vozovou cestou pravděpodobně z období středověku, která byla funkční až do novověku. Vozová cesta vedla v minulosti podél levého břehu potoka Rokytnice od Velatic a směřovala zřejmě k nedalekému bývalému zájezdnímu hostinci Maxlůvka, případně k mostku přes Tvaroženský potok pod návrším Santon. Nálezový materiál, který by umožnil přesnější dataci komunikace, nebyl bohužel nalezen.

Petr Kos, ÚAPP Brno

Literatura:

Kos, P. 2000a: Tvarožná 2000, Kopečky, NZ ÚAPP Brno, č.j. 309/00.

Kos, P. 2000b: Tvarožná 2000, Pod kopci, NZ ÚAPP Brno, č.j. 310/00.

Resumé:

Tvarožná (Bez. Brno-venkov), „Kopečky“. Neuzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

Tvarožná (Bez. Brno-venkov), "Pod kopci". Mittelalter, Neuzeit. Verkehrsweg. Rettungsgrabung.

TÝN NAD BEČVOU (okr. Přerov)

Hrad Helfštýn. Středověk. Hrad. Zjišťovací výzkum.

Ve dnech 28. 8.-8. 9. 2000 proběhl zjišťovací výzkum v JZ předpolí středověkého hradu

Helfštýna, tj. v prostoru pravěkého hradiska. Účelem výzkumu bylo zjištění stáří terénních útvarů v blízkosti jižní části hradeb, kde průběh vybihajícího valového opevnění působí dojmem vstupu do areálu. Během výzkumu byly otevřeny čtyři sondážní výkopy. Tři z nich přímo na pozůstatcích „valů“, jeden přes bývalou přístupovou cestu (zjištěny opěrné pilíře). Ve výkopech bylo kromě kamenných destrukcí nalezeno větší množství keramického materiálu (14.-15. století), na základě kterého byla tato valovitá tělesa datována do období středověku. S velkou mírou pravděpodobnosti se jedná o středověké palebné postavení, porušující v těchto místech průběh opevnění z doby popelnicových polí. Součástí grantového úkolu „Archeologické památky střední Moravy I – okres Přerov“ MK ČR se ve spolupráci s Muzeem Komenského v Přerově stalo pořízení celkového geodetického plánu zbytků fortifikace po celém obvodu vrcholové plošiny. Časové zařazení do ostrého úhlu konstruovaného mohutného valu s vnějším příkopem, který se nachází za hradbami na samém V okraji lokality, může potvrdit pouze budoucí archeologický výzkum.

Jaroslav Peška, Arkadiusz Tajer, Jakub Vrána, AC VM Olomouc

Resumé:

Týn nad Bečvou (Bez. Přerov), Burg Helfštýn. Mittelalter. Burgwall. Vorläufige Sondierung.

UHERSKÉ HRADIŠTĚ (okr. Uherské Hradiště)
Hradební ulice, parc. č. 653/33. Středohradištní období, novověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

Při opravě kanalizace narazili dělníci v místech nově budované přípojky v prostoru před parkovištěm Klubu kultury (na nároží Hradební a Poštovní ulice) na pozůstatky dřevěné palisády, která pokračovala jižním směrem - tedy již mimo vlastní výkop. Palisáda se nacházela v hloubce 3,60-3,65 m pod úrovní současného terénu. Vzhledem k absenci nálezů, které by palisádu datovaly, je její stáří možné stanovit jen stratigraficky. Možné středohradištní (?) stáří dřevěné konstrukce se ovšem jeví opodstatněné i s ohledem na místo nálezů, v jehož blízkosti se již dříve podařilo R. Snášilovi a R. Procházkovi zachytit takto datovanou dřevěnou konstrukci. V rámci výzkumu byly sledovány i novověké vrstvy a nálezy.

Kollárova, Svatováclavská ul., parc. č. 622/1 a 653/39. Novověk. Barokní opevnění. Zjišťovací záchranný výzkum.

Při sledování výkopu kanalizace Komerční banky, který procházel nádvořím této instituce a